

Kontrollutvalget i Porsanger kommune

Møte nr. 2/2020
4. desember 2020

Arkivkode
4/1 10
Journalnr.
2020/10109-7

S A K S F R E M L E G G

SAK 16/2020

BUDSJETT 2021 FOR KONTROLLARBEIDET I PORSANGER KOMMUNE - KONTROLLUTVALGETS FORSLAG

Saksbehandler: Jan Henning Fosshaug

Saksopplysninger:

I følge forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2 skal kontrollutvalget utarbeide forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Kontrollutvalgets forslag til budsjettramme for kontroll- og revisjonsarbeidet skal følge formannskapet/kommunerådets eller fylkesutvalgets/fylkesrådets innstilling til kommunestyret eller fylkestinget.

Tilstrekkelige budsjettrammer er en forutsetning for at kontrollutvalget skal kunne utføre alle oppgavene som de har ansvaret for. Budsjettets utgiftsposter kan generelt sett deles inn i tre hovedområder: kontrollutvalgets interne drift, kjøp av sekretariats tjenester og kjøp av revisjonstjenester.

Budsjettall for «Kjøp fra IKS der kommunen selv er deltaker» utgjør samlet årlig honorar for revisjonstjenester og samlet årlig honorar for sekretariats tjenester.

For selskapet Kusek IKS er det av selskapets representantskap vedtatt budsjett for 2021 med en fordelt utgift for Porsanger kommune på kr 306 505 mot kr 295 000 i 2020. Dette tilsvarer en økning fra 2020 til 2021 på kr. 11 505 (3,9 %).

For selskapet Vefik IKS er det av selskapets representantskap vedtatt budsjett for 2021 med en fordelt utgift for Porsanger kommune på kr 1 041 700 mot kr 788 000 i 2020. Dette tilsvarer en økning fra 2020 til 2021 på kr 254 000 (32 %). Til sammenligning er justert

kommunal deflator for 2021 satt til rundt 2,7 prosent, som for Porsanger kommunes vedkommende ville utgjøre en økning i revisjonshonorar på rundt kr 21 000.

Sekretariatet kan ikke se at det finnes åpenbare grunner som tilsier at Porsanger kommunes andel av revisjonshonorar til Vefik IKS skal ha en økning slik forutsatt fra Vefik IKS sin side. Dette særlig sett i lys av at Vefik IKS i løpet av 2020 har hatt en reduksjon i antall eierkommuner med om lag 1/3, fra 16 til 11 eierkommuner, Finnmark fylkeskommune inklusive. Implisitt må det normalt kunne forventes at dette initierer en reduksjon i selskapets oppgaveportefølje og tilsvarende reduksjon i driftsutgifter samt i eiernes honorar til selskapet.

Sekretariatet er kjent med at selskapet riktignok har fått tilført noen oppgaver som følge av endringer i kommunelov, så som forenklet etterlevelseskontroll og revisjon av konsolidert kommuneregnskap. På den annen side, er selskapet blitt frigjort fra andre oppgaver, eksempelvis risiko- og vesentlighetsvurdering og utarbeidelse av forslag til plan for forvaltningsrevisjon, notat knyttet til oppstart av forvaltningsrevisjon samt oppfølging etter gjennomførte forvaltningsrevisjoner.

Sekretariatet har registrert at Vefik IKS har lagt til grunn i sitt budsjett 2021 at selskapet skal utføre eierskapskontroll for kommunen. Det må i den forbindelse påpekes at vurdering av leverandør for utførelse av lovpålagt eierskapskontroll, først vil bli vurdert i forbindelse med kontrollutvalgets og kommunestyrets behandling av plan for eierskapskontroll 2021-2024. Det samme gjelder for i hvilke år slik eierskapskontroll skal gjennomføres.

Ved etableringen av selskapet Vefik IKS i 2004 var det eierkommunenenes mål at «selskapet skal være konkurransedyktig gjennom høyt fokus på både kvalitet og kostnader ut fra eiernes krav om høyere kostnadseffektivitet». Det kan stilles spørsmål ved om Porsanger kommune, allerede per i dag har høyere utgifter til kjøp av lovpålagte revisjonstjenester enn nødvendig. Det kan i den sammenheng vises til at Sveio kommune, en noe større kommune enn Porsanger, med et innbyggertall på rundt 5800, budsjetterte for 2019 med kr 409 000,- for sine samlede revisjonstjenester. Haugesund kommune med et innbyggertall på vel 36000 budsjetterte med kr 850 000,- for sine samlede revisjonstjenester for 2019.

Kontrollutvalget har en lovmessig plikt til å utarbeide et realistisk budsjettforslag for sitt ansvarsområde. Sekretariatet finner grunn til å be kontrollutvalget vurdere om en så vidt stor økning i revisjonskostnadene fra 2020 til 2021 er å anse som realistisk sett i forhold til revisjonstjenestene som kommunen kjøper fra Vefik IKS.

Kommunestyret som den overordnede myndighet for kommunens budsjett, og samtidig for sitt eierskap i Vefik IKS vil likevel være rette organ for å gjøre en beslutning av om kommunens forespeilede kostnader overfor selskapet er realistisk og på et akseptabelt nivå. Sekretariatet vil derfor anbefale at kontrollutvalget bringer dette spørsmålet videre til kommunestyret for vurdering og avgjørelse.

Sekretariatet vil i den sammenheng nevne at Porsanger kommune ikke er bundet av budsjettvedtaket i Vefik IKS sitt representantskap før kommunestyret har vedtatt dette. Sekretariatet viser i den sammenheng til uttalelse fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet (desember 2017) der det sies følgende om budsjett i interkommunale selskaper:

Departementet mener på denne bakgrunn at forarbeidene er klare på at lovendringen ikke skal forstås slik at representantskapets budsjettvedtak er bindende for deltakerkommunene. Tvert imot må representantskapet behandle budsjettet på nytt dersom det er vesentlig avvik

mellom det representantskapet har budsjettert med av inntekter/tilskudd fra deltakerkommunene og det deltakerkommunene faktisk bevilger i sine budsjetter.

Sekretariatets tilrådning:

Med henvisning til forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2 oversender kontrollutvalget sitt budsjettoppsett for 2021 til Porsanger kommunestyre med kopi til formannskapet:

FORSLAG TIL BUDSJETT 2021 FOR KONTROLLARBEIDET I PORSANGER KOMMUNE

(Budsjettbeløp avrundet til nærmeste 1000 kroner)

Ansvar 1100 Revisjon og kontrollorganer		Budsjett 2021	Budsjett 2020
10800	Godtgjørelse folkevalgte, inkl. ledergodtj.	20 000	20 000
10820	Tapt arbeidsfortjeneste folkevalgte	10 000	10 000
11035	Kontingenter, aviser og tidsskrifter m.m.	6 000	2 000
11150	Møteutgifter/bespisning	4 000	4 000
11500	Opplæring, kurs / konferanser	20 000	42 000
11600	Bilgodtgjørelse etc.	5 000	5 000
11602	Kjøregodtgjørelse osv. oppgavepliktig	2 000	2 000
11601	Diett/oppholdsutgifter	5 000	5 000
11707	Skyss og reiseutgifter, ikke oppgavepliktige	10 000	17 000
13750	Kjøp fra IKS der kommunen er deltaker (Revisjon, VEFIK)	*1 042 000	788 000
13760	Kjøp fra IKS der kommunen er deltaker (Kontrollutvalgssekretariat, KUSEK)	**307 000	295 000
14290	Merverdiavgift, kompensasjonsberettiget	1 000	1 000
	Sum driftsutgifter	1 432 000	1 191 000
17290	Kompensasjon moms påløpt i driftsregnskap	-1 000	-1 000
	Sum driftsinntekter	-1 000	-1 000
	Sum netto driftsutgifter	1 431 000	1 190 000

* Revisjons honorar 2021: kr 1 041 700,- i henhold til selskapets budsjettvedtak.
NB! Det reises spørsmål ved realismen i dette beløpet, da beløpet utgjør en uforholdsmessig stor økning fra 2020 til 2021 på hele 32 % samtidig som selskapets oppdragsportefølje forventes betydelig redusert med om lag 1/3 som følge av en reduksjon i antall eiere.

** Sekretariats honorar 2021: kr 306 505,- i henhold til selskapets budsjettvedtak.

Fremlagte budsjettoppsett med en netto ramme på **kr. 1 431 000**, med unntak av beløpet i post 13750 «Kjøp fra IKS der kommunen/fylkeskommunen selv er deltaker (VEFIK)», fastsettes til budsjett for kontrollarbeidet i Porsanger kommune for 2021.

Kontrollutvalget overlater til kommunestyret å ta stilling til realismen i budsjettpost 13750 vedrørende revisjonshonorar og justere budsjettrammen for kontrollarbeidet deretter.

Kontrollutvalgets nærmere begrunnelse om forbehold til post 13750 i budsjettoppsettet:

Kontrollutvalget viser til foreslått budsjett for kontrollarbeidet i Porsanger kommune for 2021 med en netto ramme på kr. 1 431 000.

Kontrollutvalget må imidlertid i sitt forslag ta et særskilt forbehold om budsjettposten konto 13750 for kjøp av revisjonstjenester fra Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS («Kjøp fra IKS der kommunen/fylkeskommunen selv er deltaker – VEFIK IKS»). Kontrollutvalget har merket seg at selskapets representantskap har beregnet seg en vesentlig økning i Porsanger kommunes honorar til selskapet fra kr 788 000,- i 2020 til kr 1 041 700,- i 2021. Dette vil utgjøre en økning fra 2020 til 2021 på hele kr 254 000,- (32 %).

Kontrollutvalget er usikker på at det finnes grunner som gjør at Porsanger kommunes andel av revisjonshonorar til Vefik IKS skal ha en økning, i alle fall ikke utover justert kommunal deflator, som for 2021 er satt til rundt 2,7 prosent. For Porsanger kommune vil det å følge kommunal deflator utgjøre en økning i revisjonshonorar fra 2020 til 2021 på rundt kr 21 000,-

Kontrollutvalget vil videre vise til følgende:

- Ved etableringen av selskapet Vefik IKS i 2004 var det eierkommunenes mål at «selskapet skal være konkurransedyktig gjennom høyt fokus på både kvalitet og kostnader ut fra eiernes krav om høyere kostnadseffektivitet».
- Vefik IKS har gått fra 16 eiere i 2020 til 11 eiere i 2021. Av dette må eierkommunene kunne forvente en nedgang i selskapets oppgaveportefølje og driftsnivå, i størrelsesorden 1/3 av driften i 2020. Dette må igjen forventes å gi reduksjon i selskapets driftsutgifter og eiernes honorar til selskapet.
- Det kan stilles spørsmål ved om Porsanger kommune allerede per i dag har høyere utgifter til kjøp av lovpålagte revisjonstjenester enn nødvendig. Det kan i den sammenheng vises til at Sveio kommune, med et innbyggertall på rundt 5800, budsjetterte for 2019 med kr 409 000,- for sine samlede revisjonstjenester. Haugesund kommune med et innbyggertall på vel 36000 budsjetterte med kr 850 000,- for sine samlede revisjonstjenester for 2019.

Kontrollutvalget vil i den sammenheng nevne at Porsanger kommune ikke er bundet av budsjettvedtaket i Vefik IKS sitt representantskap før kommunestyret har vedtatt dette. Kontrollutvalget vil i den sammenheng vise til uttalelse fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet (desember 2017) der det sies følgende om budsjett i interkommunale selskaper:

Departementet mener på denne bakgrunn at forarbeidene er klare på at lovendringen ikke skal forstås slik at representantskapets budsjettvedtak er bindende for deltakerkommunene. Tvert imot må representantskapet behandle budsjettet på nytt dersom det er vesentlig avvik mellom det representantskapet har budsjettert med av inntekter/tilskudd fra deltakerkommunene og det deltakerkommunene faktisk bevilger i sine budsjetter.

Det kan være verdt å være klar over i denne sammenheng at kommunestyret i eierkommunen Alta har allerede enstemmig besluttet å *ikke godta* Vefiks budsjettvedtak 2021, hva gjelder Alta kommune. Ut fra det som er nevnt ovenfor fra departementet, innebærer dette implisitt at selskapet må forventes å foreta en fornyet behandling av sitt årsbudsjett for 2021.